

RECHT DOOR ZEE

Orgaan der Vrije Vlaamsche Groepen.

Die met 't zwaard omgaat
Zal door 't zwaard vergaan

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
NECKERSPOEL-BORCHT, 5, MECHELEN

Waar MEESTERS zijn
Daar zijn SLAVEN.

Werken en Bidden.

Biddt en werkt ! gepredikt wordt,
Tijd is geld, 't gebed zij kort :
Aan uw huisdeur klopt den nood,
Biddt dus kort, want tijd is brood.
Ja, wel ploegt ge, spit en zaait,
Hamert, timmert, dorscht en maait,
Ja, wel slooft ge, breit en spint,
Spreekt, o volk ! wat g' er meê wint ?

Hoog op 't dakwerk en in goot,
Diep in 't aardrijks donk'ren schoot,
Vult gij met het heerlijkst goed,
Trouw den hoorn van overvloed.
Doch waar is uw maal gereed ?
Waar, waar is uw Zondagskleed ?
Doch, waar is uw warme haard ?
Waar, waar is uw blinkend zwaard ?

't Is uw werk, al wat gij ziet :
Maar uw deel, gij krijgt het niet.
Ach uw kluisters zijn gereed,
Door u zelf aaneengesmeed !
Zwaar geboeid, zoo is uw lot,
Daardoor wordt uw geest geknot,
Worden d' enkels van uw zoon
Vast geprangd, zie, uw loon !

Wat gij nieuw der wereld biedt,
't Is de rijke die 't geniet ;
Wat gij wrocht in aanschijs zweet,
Loont geen moeite er aan besteed ;
Wat ge ooit bouwt, u schut geen dak,
Gij derft sieraad en gemak ;
Wie ge ooit kleedt, en schoeit de voet
Trapt op u vol overmoed.

Menschen ! die als bijen slaaft,
Van uw honing wordt beroofd,
Wordt ge niet den druk gewaar ?
Valt uw last u niet te zwaar ?
Mannen op ! die nimmer rust,
Op ! en wees uw kracht bewust !
Gansch het raderwerk staat stil,
Zoo uw krachtige arm dit wil.

Uw verdrukkers staan verplet,
Hebt ge uw werk aan kant gezet,
In een hoek uw zeis en ploeg,
Roept gij luidt : Nu is 't genoeg !
't Slavenjuk verbreken wij !
Weg met nood en slavernij !
Weg met slavernij en nood !
Brood is Vrijheid — Vrijheid brood !

HERWEGH'S.

Arbeiders, sluit de Rangen !

(VERVOLG)

Weg ter bevrijding :

Een eerste vereischte dus om in onzen slechten toestand verandering te brengen is : dat wij hem zelf aanpakken, en ons vooral niet verlaten, en goedzakkig wachtende, blijven toezien.

Niet getalmd dus, de handen uit den mouw en meêgewerkt ! Doet gij dit niet, dan staat ge in den weg en kunnen wij u best missen, gelijk als ieder ander parasiet. Gij, zoowel als hij, bestendigt de huidige slechte toestanden door het kapitalisme in het leven geroepen.

Lezer, hebt gij al eens de *bespraak gelezen* van "Van Eeden", gericht tot de werklieden, en die begint met de vraag : "Waarvoor werkt gij", ? Zie, dat is iets, wat iedereen zou moeten kunnen beantwoorden, en raad ik u aan dit boekje te lezen of te herlezen. Het is geschreven dooreen menschenvriend die dedaad bij het woord voegt en die even als zoovele anderen, het mensdom zou willen verlossen van den nieuwerwetschen slavenketen waarmee het kapitalisme ons geboeid houdt. De hongerzweep die zoovelen opjaagt als wilde dieren moet veranderen in den gouden tooverstaf der godin van liefde en broederlijkheid.

Samenwerking. — zij onze leus en op landbouw — en op nijverheidsgebied met uitsluiting van iederen parasiet. Daarin ligt ons heil, en het is mijne vaste overtuiging dat dit het beste en gevoeligste middel is tegen alle uitbuiting van het tegenwoordig slecht beheerde kapitaal ; te meer wanneer zulke vereenigingen tot stand komen en uitgaan van *vrije, vastbesloten* menschen, die willen breken met het alledaagsch geploeter en gemodder.

In onze werkplaatsen nu moeten wij zooveel mogelijk alle vakken van nuttigen arbeid vereenigen om zooveel mogelijk onafhankelijkheid in onze eerste levensbehoefte te kunnen voorzien.

De verschillende groepen alzoo gesticht raadplegen malkander en onderhandelen onderling zonder zich te storen aan mannen of maatschappijen, die van den arbeid der werkers trachten te leven zonder zelf iets voort te brengen. Willen wij gelukken, dan moeten wij ons geheel en al zuiveren van allen weekeraanhang en alleen voor en met elkander arbeiden zelfs zonder de hulp af te bedelen van de geldzakken, die wij een groot gedeelte van de vruchten van onzen arbeid zouden moeten afstaan aan intrest.

Brengen wij alzoo alleen voort voor onszelfen zullen wij de rijke (dien wij nu kosteloos van

alles voorzien) dwingen de gestolen schatten van den arbeid terug te geven, en hem noodzaken in onze rangen plaats te nemen om voor zijn eigen te zorgen, waardoor hij den arbeid van anderen helpt verlichten. Hij zal moeten voortbrengen wil hij niet van honger omkomen

Alleen eene dergelijke samenwerking zal nut afwerpen, en alleen op deze manier zal de loonslaaf zich kunnen vrij maken, het juk afwerpen dat zijn schouders drukten vermorselt.

* * *

Maar zal men mij tegenwerpen : Wij zijn gedwongen voor de bezitters te arbeiden, omdat zij datgene in hunne macht hebben wat ons noodzakelijk is. Natuurlijk zullen wij ons zoo niet ineens kunnen losrukken uit de boeien ; maar al hebben de rijken veel in hun bezit, ze hebben toch niet alles, en wie zal mij b. v. belletten het geld dat ik bij hun verdien te gebruiken om mijn brood en anderen benodigheden van een onzer kameraden te koopen, waardoor deze toch alreeds voor een deel minder moet leveren aan kapitalisten. En indien hij omgekeerd handelt en mij gebruikt om voor zijn schoeisel te zorgen of zijn jas te maken of hem andere noodgedingen te bezorgen, dan stelt hij mij of een ander daardoor in de gelegenheid in het vervolg al minder en minder voor zweetdieven te slaven. Ja wie zal kunnen zeggen dat onze werkingen niet zoo uitgebreid worden, dat wij al onze benodigheden kunnen vinden in eigen vereeniging, en dat in die vereeniging alle ambachten hunnen afzet vinden ?

Het komt er slechts opaan zulke samenwerkingen overal in 't leven te roepen en als beginsel voorop te stellen : **Alle voortgebrachte rijkdom blijft in de vereeniging** of wordt slechts geruild met gelijksoortige maatschappijen. Al deze afzonderlijke vereenigingen met hetzelfde doel gesticht zullen van zelf met malkander in betrekking staan en elkaar steunen ; wat hetzelfde doel dat zij hebben, en de gelijkaardige middelen die zij gebruiken, zal hen hand in hand doen gaan, nochtans, zoo : dat door hun afzonderlijk bestaan aan ieder lid de vrijheid blijft gewaarborgd zich volkomen naar eigen denkbeelden te plaatsen en te ontwikkelen ; iets waarop vooral dient gelet te worden, wil de vereeniging niet ontaarden in eene nieuwe soort van slavernij, waarin ieder mensch eene machiene wordt, en waarin de weinige voorloopers van groote tijdvakken door de groote meerderheid zouden belet worden zich te toonen en te ontwikkelen. Het staatsocialisme zou hiervan een voorbeeld zijn.

Vrije groepeerling — zal daarom van het hoogste belang zijn, want : waar vrijheid is, daar is liefde voor den arbeid ; en die liefde voor den arbeid zal alles doen vooruitgaan, zal ons doen welvaren en ons genietingen verschaffen, die wij vroeger niet kenden.

* * *

Gaan wij nu even de gevolgen na, die wij zullen verkrijgen door voor en met elkander te werken.

Kunnen wij ons niet ineens zoo inrichten zooals wij dat zouden willen, dra zullen wij toch bemerken dat wij niet meer 16, 12, 10 of 8 uren moeten bezig zijn om in ons onderhoud te voorzien ; maar wij zullen waarnemen, dat die uren nog zullen verminderen omdat wij niet meer voor de nietsdoeners behoeven te opbrengen.

Wij zullen zien dat, zoodra iedereen het vak kan kiezen waarvoor hij geschikt is, en waarvoor hij lust heeft, wij ons niet meer met knoeiwerk zullen tevreden stellen. Iedereen zal een zekere fierheid voor zijn arbeid krijgen, en wij zullen voor altijd verlost zijn van die smachteloze voortbrengselen, die wij nu overal zien uitgestall liggen.

Door den korteren arbeidsuur zullen wij tijd en gelegenheid hebben om voor onze ontwikkeling en voor onze gezondheid alle mogelijke zorg te besteden. Wij zullen tevens het schoon met het nuttige kunnen betrachten en daaruit alle verheven genietingen putten, wij zullen beseffen dat wij mensch geworden zijn.

Arbeiders ! denkt dus na, verlaat u niet op anderen, want niemand kan u helpen, als gij zelf niet meewerkt en breekt met den ouden sleut. Gij hebt uw eigen geluk en dat van anderen in handen. Vereenigen wij ons, ons voorbeeld zal navolging vinden en wij zullen daardoor de macht verkrijgen ons van den gevloekten woekeraar te onttrekken, die thans de hongerzweep zwaait.

JUST.

OORLOG.

(VERVOLG EN SLOT)

De belangen van het eigendom van enkelen, gesteund door het gezag, dat is de reden waarom die duizende zich aangorden ten strijd.

Men roof en doodt niet meer als de wilden van voorheen. Men doodt niet uit liefde voor zijn vorst, zijn taal, zijn vaderland ; noch voor godsdienstzin of uit rassenhaat, al klinkt dit dan somwijlen ook nog zoo, omdat dit veelal kunstmatig wordt opgewekt. Men doodt thans en laat zich doden, terwijl de massa's die dit doen niet één afdoende reden weten te noemen waarvoor. In plaats daarvan : leugen, frazen, zinledige praatjes !

Men laat zich doden en doodt om de belangen van slechts enkele laaghartige wezens, welke achterdeschermentoezie te bevorderen. Daarvoor en daarvoor alléén wordt alles op het spel gezet. Er is goud te winnen voor enkelen. Duizende menschenlevens zijn daarvoor den inzet. Wat scheelt hun dat ?

Nimmer is dat beter in het oog gesprongen dan met den jongsten oorlog tusschen Engeland en Transvaal. En elke oorlog van thans ontstaat daardoor, doordat de belangen van het kapitaal met elkaar in botsing komen op de wereldmarkt. Doordat de wereldmarkt niet kan reukken van de te veel geproduceerde goederen, daarvoor zoekt men tot de vergeten afgelegen oorden der wereld en hier staat op

anderen, die hetzelfde ondernomen hebben ; waarvan de gevolgen, zoo deze niet op andere wijze kunnen bezworen worden, met de wapenen moet worden beslecht, doordat gezag het kapitaal te hulp komt, vaak beiden in dezelfde hand vereenigd zijn.

De volkeren zelf, zij oorlogen niet.

(Veelal ook wordt kunstmatig een oorlog in 't leven geroepen, om de oogden van den ellendigen toestand in eigen land af te leiden en deze op het buitenland te vestigen.

Wat nu evenwel het treurigste is van deze heele geschiedenis, is wel dit, dat men u dwingt om mee te moeten doen in dat gruwzaam spel. O ! als het nog was dat ieder meekon doen wie daartoe lust gevoelde, dan, het zoo toch noch treurig genoeg zijn, maar men kon nog denken : het is nu vrije wil. Althans nimmer zou het de reusachtige afmetingen kunnen aannemen van thans, Want dit is niet te denken als 'n volk een menschaardig bestaan kan leiden aan niets gebrek heeft, dat zoo'n volk dan uit pure liefde tot roof en moord zichzelf daartoe leenen zal. Veeleer denk ik mij het tegendeel.

Ook wij voeren strijd : maar strijden wij dan weten wij waarvoor.

Wie verlaat vrouw en kind, wie gaat uit vrijen wil, voor zijn plezier de kans opzoeken om gedood of verminkt te worden ? Wie gaat voor niets armoe en gebrek lijden, zich verheugen in de ellende van zichzelf en van andere menschen ? De zedelijke ontaarden buiten rekening gelaten.

Neen, niemand die als mensch gevoelt en zijn rede gebruikt, heeft belang er bij, zoekt vrijwillig en wenscht den oorlog.

Het is de dwang, hem opgelegd door eigen lieden van eigen land, met eigen taal en godsdienst, van eigen ras en kleur, die hem daartoe doemen tot doden of gedood te worden.

Ge strijd thans omdat men u voedt met leugens.

Men strijd thans omdat men u dwingt te strijden, een dwang, u opgelegd door het gezag wat slecht zoo lang te dwingen heeft, als gij het zelf erkent.

Men strijd thans om de belangen van anderen te behartigen, doodt daarvoor of wordt gedood : 't is alles één, bij winnen of verliezen ; ten alle tijde is de massa er de dupe van. Hun toestand blijft dezelfde, zoodeze al niet erger wordt.

Welnu, wij zijn niet gediend van al dat vechten en moorden voor belangen van anderen, die strijdig zijn met de belangen van het geheel.

Ook wij voeren strijd, maar strijden wij, dan weten wij waarvoor.

Wij hebben te strijden tegen het gezag dat ons dwingt de belangen van het kapitalisme zelf, wat zulke toestanden in 't leven roept en het ontzag in stand houdt, uit haar welbegrepen eigenbelang, wat niets anders meebrengt dan de ellende der volkeren.

Wij hebben te strijden tegen het militarisme dat 'n voortdurend gevaar is voor de vrede der volkeren onderling ; dat toestanden in het leven roept en bestendigt, welke uw welvaart en ontwikkeling op elk gebied in gevaar brengen en benadelen.

Wij hebben strijd te voeren tegen de leugen en den onzin waarmee men de volken voedt : leugens en frazen als : liefde tot zijn land, zijn taal, zijn vorst, ras, kleur, en zijn godsdienst.

Tegen dat alles is onze strijd gericht — en dat kan niet anders dan ons allen ten goede komen.

Boven uw volk staat de menschheid.

Buiten uw volk staat de wereld.

Boven uw volk staat de menschenheid.

Boven de menschenheid staat de menschenheid van allen oorden van welke kleur of ras die menschen zijn of welke taal men spreekt.

Maar boven alles staat, tegenover het van buiten opgelegde ontzag dat u dwingt te doden, zonder eigen motief, het gezag in uzelf dat zulks verbiedt.

Wij strijden voor het leven, tegen onderdrukking en willekeur.

Wij strijden voor eene maatschappelijke gelijkheid der menschen. Wij streven naar een gemeenschappelijk belang — aller welvaart.

Wij strijden voor de vrijheid van het individu tegen alle het hem van buiten opgelegd gezag.

Daarvoor te strijden heeft zin, dan weet men althans waarvoor men strijdt. Op ! voor dien strijd voor 't leven. Weg met dien strijd, die den dood brengt !

B. D.

De tien geboden van 't kapitaal

I. — Ik ben het kapitaal, uw heer, die u uitgeleid heeft, uit het land der Vrijheid, in den staat der slavernij.

Gij zult uw eigen heer niet zijn, noch andere heeren voor mijn aangezicht hebben.

II. — Gij zult geen rijkdom voortbrengen, noch eenige gelijkenis maken van den rijkdom, die boven in den hemel is, noch van die onder op de aarde is, noch van die in de wateren onder de aarden als ik er geen winst uit kan slaan.

Gij zult u voor Mij buigen en mij dienen, Want Ik, het Kapitaal, uw Heer, ben een nayverig Heer, die de armoede der vaders bezoekt aan de kinderen, tot het derde en vierde geslacht dergene die rijkdom voor mij scheppen door hun arbeid.

Endoe barmhartigheid aan duizende schurken die Mij lief hebben en Mij bijstaan in het uitzuigen van den arbeid.

III. — Gij zult geen rijkdom voortbrengen voor uw zelve, want Ik, het Kapitaal, zal niet voor onschuldig houden, die zulks te vergeefs beproeven.

IV. — Gedenkt de werkdagen, dat gij die besteedt gelijk Ik, Kapitaal, u heb bevolen, anders verwijder ik u uit mijn dienst.

Vier en een halven dag zult gij arbeiden voor Mij en één en één halven dag voor u zelve. Maar dezevende dag is een rustdag voor den arbeid om zijn krachten te herstellen ten bate van zijn Heer, het Kapitaal.

Dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw vrouw, tenzij zij huisbedienden zijn, of arbeiden voor mijn genot, opdat gij de nieuwe week met frissche krachten voor mij kunt beginnen.

V. — Eert den Landheer en den Woekeraar, mijn bondgenooten, opdat uw dagen verkort worden, in het land waarin Ik, uw Heer, u genadiglijk toesta te wonen.

VI. — Gij zult doodslaan alléén in mijn belang.

VII. — Gij zult mij u dochters afstaan in prostitutie, en uw vrouw in overspel.

VIII. — Gij zult niet stelen daar zulks het uitsluitend recht is van uwen Heer, het Kapitaal.

IX. — Gij zult valsche getuigenis spreken, spreken tegen uwen naasten als hij een anarchist is of socialist.

X. — Gij zult niet begeeren de volle opbrengst van uwen arbeid.

Gij zult niet begeeren het land waarop gij geboren zijt, noch de opgehoopte rijkdommer van vroegere geslachten, noch de welken voortbrengen der rijkdom, noch teis dat der kapitalisten is, waarmede zij handelen.

DIT EN DAT

In het verslag der Kamers, gegeven door Vooruit, lezen wij onlangs een klein brokje uit de rede van een klerikaal volksvertegenwoordiger, die zegde : *Alle anarchisten zijn socialisten, maar alle socialisten zijn geen anarchisten.* Algemeen gelach op de banken der uiterste linkerzijde (dat zijn de sociaal-democraten).

Ja, die heeren socialistische volksvertegenwoordigers lachten met de domheid !? van dien klerikalen representant.

Maar aan welke zijde zouden nu wel de grootste domkoppen gezeten hebben : bij de lachers of bij de uitgelachenen ?

Zeker, Vooruit, alle anarchisten zijn socialisten ; het is maar alleen omdat het socialisme, door de sociaal democratische politiekers, zoo verknoeid is, dat er een breede kloof is ontstaan tusschen de Anarchie en het Socialisme der parlementaristen.

Een socialist, die logiek doordent, is anarchist.

Het hoogste doel der kunst is nog, ten slotte, het menschelijk hart te doen kloppen, en, daar het hart den zetel is van 't leven moet de kunst zich verbonden vinden aan het gansche moreele en stoffelijke leven der humaniteit. Wat zal er zekeren dag nog overblijven van onze

MENGELWERK

4

UIT HET LEVEN DER PAUZEN

Paus Joannes de 23, in de lijst der pauzen staat hij niet als heilige geboekt, werd eveneens in een concilie van ketterij beschuldigd. Zijn ketterij bestond in het beweren dat ziel en lichaam terzelfder tijd sterven tot op den jongsten dag der verrijzenis.

Deze paus, die regeerde van 1410 tot 1415, beweerde dat degene, waarvan ieder verstandig mensch tegenwoordig van overtuigd is, ofschoon wij ons een ander denkbeeld hebben gevormd der ziel van den mensch, als Joannes de 23ste misschien zal gehad hebben.

Voor de ziel nemen wij de Rede, het Verstand, en dit verdwijnt natuurlijk met het afsterven van het lichaam.

Door Nikolaas de vijfde werd hij als ketter in figuur verbrand.

Dit neemt toch niet weg dat de tweemannen, die door dien kettischen paus als heilig zijn verklaard, tot nog toe altijd als heiligen door de kerk erkend zijn gebleven.

Deze twee heiligen zijn Thomas van Erford en Thomas van Aquina ; deze laatste werd door de kerk als een geroemd kerkvader erkend.

Deze kettische paus stelde ook het Ave Maria in, dat alle avonden en op ieder kerk of kapel moest geklept worden, en dat tot heden nog overal in gebruik is, vooral op den buiten.

Vergeeten wij ook niet te melden dat, bij het kiezen tot paus van Joannes den 23sten, twee kardinalen medecandidaten hadden, die eveneens verbrand werden.

verscheidene godsdienstige en moreele geloovers ? Zeer weinig misschien. Maar, als men ons vraagt wat er van de kunst zal blijven, van de muziek, de schilderkunst, en bijzonderlijk van die kunst die in zich al de andere vereenigt, de poëzie, dan meenen wij beslist te mogen antwoorden : — alles, — ten minste het beste, het diepe en, nog eens, het ernstige.

M. GUYAU.

GEDACHTEN.

In onze *beschaafde* maatschappij, waar de eene mensch de andere verdelgt, en dierlijke strijd om het bestaan gestreden wordt, is aan het orde van den dag : Aan den eenen kant werkeloosheid, daartegenover langdurig werken ; in beide gevallen slechte voeding en huisvesting. Door beide mistanden, vervallen geestelijke en stoffelijke krachten. Menschen ! (in 't bijzonder arbeiders !) hebt gij u wel eens afgevraagd en doordacht wat de oorzaken van deze mistanden zijn ? Nu, ik zal u trachten naar mijne meening deze trachten uit te leggen :

In deze *ordelijke, beschaafde, kristen* maatschappij, heeft zich een groep menschen gevormd, die zich door het geloof, én het hiernamaals, én "*het zijn godzaken*," anderen zoo overgekregen hebben,

Paus Joannes 24 : Alvorens deze den pauslijken stoel bekleede, deed hij Alexander den Vijfden, door zijn geneesheer Sancta Sophia, met een roomsche vijge van kant maken.

Hetgeen duidelijker uitgedrukt wil zeggen dat hij zijn voorganger deed vergifigen.

De kardinalen kwamen te Bolonien bij een nade dood van Alexander de vijfde en Joannes verplichte deze met geweld een paus te noemen naar zijnen zin.

Drij, vier kandidaten werden er door de kardinalen vooruitgezet om den pauslijken stoel te bekleeden, doch deze waren niet naar den zin van Joannes en ten laatste eischte hij den pauslijken mantel voor zich zelve, toog hem aan en zegde : Ik ben nu zelve de paus.

In een concilie gehouden te Constantinopel werd hij als ketter verwezen ; god'loos boeve, verdrukker der armen, vervolger der gerechten, steunsel der boozen, pilaar der provenkramers, spiegel der oneerlijkheid, vat van alle ondeugd, ja een verwenschte duivel en vooral deze werd hij van den pauslijken stoel ontzet.

Niet alleen voor deze dingen werd hij vervallen verklaard, doch ten zijnen laste werd nog voorgebracht en bewezen, dat hij niet alleen met zijn broeders zuster, maar met veel heilige nonnen en begijnen, met vele jonge maagden en gehuwde vrouwen, zijne ontucht en hoererij bedreven had ; maar ook als een hopman en veldheer aller ketteren, allerlei proven en de beneficiën, kerken en bisdommen om het hoogste geld, ook den onjarigen kinderen van de kerk, had geschonken.

Volgens de verhalen van dit ongelukkig paus, hij niet alle religieuze, en trachtte het hooft van St-Jun, hetwelk in Silvester klooster lag, aan

dat zij, voor den *niets nutter* en den *uitzuiger* met zijnen aanhang, werken.

Aan den eenen kant, weelde, genot door de kapitalisten, en bij u, arbeiders ! gebrek en ontbeering. De arbeiders, zij die de scheppers van allen rijkdom zijn, tracht men met beloften, en indien zij er niet naar luisteren, met geweld onder den druk te houden. Maar, de voortdurende ontwikkeling en vooruitgang zijn niet te stremmen ; want zulks is een natuurlijke eigenschap, welke ongehinderd zijn weg volgt. Dus, menschen ! in 't bijzonder de arbeiders ! denkt en overweegt, schept geene nieuwe meesters (tyrannen), en tracht u zooveel mogelijk te onttrekken aanden willekeur van parasieten en beloozers. Dan kan ik u toeroepen : De tijd zal komen, als lat de mensch zijn eigenwaarde besett, en dat zijn "*Wil*," ook zijn "*Wet*," zal zijn !

Een arbeider.

Eene dwaling.

Een der wonderbare verschijnselen van onzen tijd is, dat de propaganda, welke voor de slavernij door de regeeringen wordt gemaakt, welke haar noodig hebben, evenzeer wordt gemaakt door de aanhangers der sociale theorieën die zich als de apostelen der vrijheid beschouwen.

Die menschen prediken, dat de verbetering

de Florentijnen te verkoopen voor vijftien duizend ducaten.

Joannes de 24te verkondigde tevens de leer dat de ziel samen met het lichaam sterft, en dat er geene opstandig noch verrijzenis is in der eeuwigheid.

Deze heilige vader werd van zijn pausdom afgesteld, na dat hij alles bekende hetgeen hem ten laste werd gelegd ; maar volgens hem, was het grootste kwaad dat hij misdreven had zijne reis van Italie naar Duitschland, om naar het concilie te komen.

In de lijst der Pauzen is hij niet te vinden, nogtans heeft hij tijdens zijn pausdom heiligen gemaakt, onder anderen St-Brigidam, welke tot heden uit het H. register niet is verdwenen.

Als kettische pauzen, volgen nadien Leo den Tiende en Clemens den Zevende.

Van Leo verhaalt de geschiedenis het volgende : Een godvruchtige kardinaal, zekeren Petrus Bembus, hield hem eens zekere uittreksels voor uit het heilig Schrift, en wees hem op zijne mistappen.

Al lachende zegde Leo de tiende : *Ei lieve, wat komt gij ons nu met uwe fabelen van Christus voor den dag ?*

Clemens de zevende heeft zich voornamelijk doen kennen door zijn verraderij en vergiftingen die hij ploog op hoog geplaatste mannen der kerk met eenig doel om aan geld te komen.

Hij kocht de pauslijken stoel voor dertig duizend dukaten. Hij geloofde ook niet aan de onsterfelijkheid der ziel.

Zijn meest bekende voornaamste kettische pauze, St-Brigidam, zullen wij verder diegene behandelen die zich vermaant hebben door hun onzedelijk leven.

Fr. V.

der levenstoestanden, de overeenstemming van de werkelijkheid met het geweten tot stand zal komen, niet door de persoonlijke pogingen van op zich zelfstaande individuen, maar door eene geweldige reorganisatie der maatschappij welke van zelve ontstaan, men weet niet hoe. Zij vertellen ons, dat wij niet op onze eigene beenen op het doel af moeten gaan, maar dat wij moeten wachten, totdat men onder onze voeten eene soort van beweegbaren vloer aanbrengt, welke ons brengt waar wij wezen moeten. Daarom moeten wij op onze plaats blijven en al onze krachten inspannen om dien denkbeeldigen vloer daar te stellen.

Uit economisch oogpunt handhaaft men een theorie, welke men aldus kan formuleeren: "hoe erger, hoe beter.", Men zegt, dat hoemeer zich de kapitalen ophoogen en hoe grooter dien ten gevolge de onderdrukking der arbeiders wordt, hoe diehter men bij de vrijmaking is. Elke persoonlijke poging om zich vrij te maken van de onderdrukking van het kapitaal is dus ijdel. Uit staatkundig oogpunt predikt men, dat hoe grooter de macht is van den staat is, welke zich van het nog vrije terrein van het familieleven moet meester maken, hoe beter, daarom moet de inmenging der regeering in het familieleven inroepen. Uit het hoogpunt der internationale staatkunde verzekert men, dat de vermeerdering der vernielingswerktuigen zal leiden tot de noodzakelijkheid van ontwapening door middel van congressen, scheidsgerichten, enz. En, wat vreemd is, de traagheid der menschen is zoo groot, dat zij die theoriën aannemen, niettegenstaande de gansche loop van het leven, elke stap vooruit de valsheid er van bewijst.

De menschen leiden onder de verdrukking en men raadt hun, ten einde hun toestand te verbeteren, algemeene middelen te zoeken, welke door het gezag, waaraan zij zich moeten blijven onderwerpen, toegepast zullen worden. Het is evenwel duidelijk, dat men dat doende eenvoudig de macht van het gezag en de zwaarte der onderdrukking zou verhoogen. Geen enkele dwaling der menschen verwijderd hen verder van het doel, waarnaar zij streven, dan juist die. Zij doen allerlei pogingen en vinden allerlei samengestelde middelen uit om den toestand te veranderen, maar zij doen niet wat het noodzakelijkste zou wezen, zij wenden het eenvoudigste middel niet aan, hetwelk hierin bestaat, dat men niet doet wat dien toestand in het leven roept.

Men heeft mij de geschiedenis van een vermetel commissaris van politie verhaald, die, toen hij in een dorp kwam, waar de boeren in opstand waren en waar de hulp der troepen was ingeroepen, op het denkbeeld kwam den opstand op de manier van Nicolaas I alleen alleen door zijn persoonlijken invloed te onderdrukken. Hij gaf bevel eenige karrevrachten roeden te brengen, en nadat hij zich met de mousjies in eene schuur had opgesloten, maakte hij hen door zijn vloeken zoo beangst, dat hij hen dwong elkander wederkeerig te geeselen. Dit ging goed tot het oogenblik dat een jonge, eenvoudige boer weigerde zich te laten geeselen en den andere raadde zich te verzetten. Toen eerst hield de staf oefening op en de commissaris moest zich uit de voeten maken.

De menschen kunnen er niet toe besluiten zulk een raad van eenvoudig boertje op te volgen. Zij gaan voort met zichzelf te geeselen en verklaren, dat dit het laatste woord der menschelijke vrijheid is.

Bestaat er werkelijk een treffender voorbeeld van vrijwillige kastijding, dan de gedweeheid, waarmee de menschen van den tegenwoordigen

tijd zich onderwerpen aan dedieningen, welke hen tot slavernij brengen, en inzonderheid aan den verplichten dienstdienst! De menschen buigen zich onder het juk, zij lijden er door, maar zij gelooven dat, dat zoo wezen moet en da, het de vrijmaking der menschheid niet zal tegenhouden, welke ergens, men weet niet waar, en in weerwil van de steeds grooter wordende onderdrukking, wordt voorbereid.

Inderdaad, de mensch van onzen tijd, wie hij ook wezen moge, (ik spreek niet van den waren Christen) ontwikkeld of onontwikkeld, geloovig of ongeloovig, gehuwd of ongehuwd, gaat geheel op in zijne bezigheden of in zijne vermaken verteert de vrucht van zijnen eigen arbeid of van den arbeid van anderen, en ziet op tegen de bekrompene omstandigheden en ontheringen, tegen haaten lijden. Zoo leeft hij kalm. Eensklaps dringen personen zijn woning binnen en zeggen tot hem: "1. Beloof en zweer ons, dat gij ons slaafs zult gehoorzamen in alles wat wij u mogen bevelen, en dat gij alles, wat wij zullen bedenken en besluiten en wat wij wetten zullen noemen, als onbetwistbare waarheden zult beschouwen: 2. geeft ons een gedeelte van den opbrengst van uwen arbeid, opdat wij u met dat geld in slavernij houden en u beletten dat gij u met geweld tegen onze bevelen verzet; 3. verkies iemand of laat u verkiesen als iemand, die zoogenaamd deel hebt aan de regeering, ofschoon gij zeer goed weet, dat het bestuur sal gevoerd worden onafhankelijk van de domme redevoeringen welke gij zult uitspreken in vergaderingen van menschen van uwe soort, maar eenvoudig overeenkomstig den wil van hen, die meester zijn van de gewapende macht; 4. kom op bepaalde tijden in het gerechtshof en neem deel aan al de onzinnige wreedheden, welke wij op verdoolde of door ons zelve bedorve menschen, in den vorm van gevangenschap, verbanning en doodstraf, toepassen; 5. eidelijk en voor alles beschouw de menschen van andere natien, op hoe goeden voet gij ook met hen moogt staan zoo haast wij het u bevelen, als uwe vijanden en werk mede, persoonlijk of door een huurling, om hen te verderven, en gevangen te nemen, hen te doden, mannen, vrouwen, kinderen grijsaards, misschien zelfs uwe landgenooten, ja tot uwe ouders zoo het moet.

Wat zou ieder verstandig mensch moeten antwoorden?

"Maar waarom zou ik het doen?," zou hij. dunkt mij, moeten zeggen, "waarom zou ik beloven te gehoorzamen vandaag Salisbury, morgen Gladstone; vandaag Boulanger, morgen eene kamer samengesteld uit mannen zooals Boulanger; vandaag Peter III, morgen Catharina II, overmorgen den volksleider Poutatchev; vandaag den krankzinnige koning van Beieren, morgen Wilhelm? Waarom zou ik beloven menschen te gehoorzamen, die kennelijk slecht of lichtzinnig zijn, of die ik volstrekt niet ken? Waarom zou ik hun, in den vorm van belasting, de opbrengst van mijnen arbeid afstaan, waar ik weet dat het geld dient om ambtenaren te betalen, gevangenen en kerken te bouwen, het leger en andere verkeerde zaken te onderhouden, welke bestemt zijn om mij te onderdrukken?"

(Wordt voortgezet).

Leest het blad

RECHT DOOR ZEE.

BOEKHANDEL J. MADOU DEURNESTRAAT, 15 ANTWERPEN (nabij de Diepestraat)

Levert allerlei boeken en tijdschriften
grootte keus van Anarchistische
en Socialistische brochuren en boeken
werken over het geslachtsleven, enz.

Verkooper van het blad
RECHT DOOR ZEE.

Aanbevolen Schriften

Verkrijgb. bij den verk. v. *Recht door Zee.*

Eenige bemerkingen over den aleool	fr. 0.06
De Vrouw in de Maatschappij	0.15
Werkeloosheid (Domela Nieuwenhuis)	0.10
Werkeloosheid als maatschappelijk verschijnsel	0.10
Een woord aan de jongelingen (Krapotkine)	0.10
De gevangenen (Krapotkine)	0.25
Privaat bezit (Cornelissen)	0.25
Onze grootte vijand	0.50
Utopia	0.50
Hoe ontstond godsdienst	0.40
De Sociaal-democratie in haar leeringen en daden (Tcherkeshoff)	0.20
Het revolutionnaire eommunism (Cornelissen)	0.45
De Vrouw en het Socialisme (Bebel)	1.25
Feiten en Theoriën	1.25
De stervende maatschappij en de Anarchie	2.75
De toekomstmaatschappij (J. Graeve, ingeb.)	3.25
Het weer en de dampkring (Flaammarion)	6.00
Het Koninkrijk Gods is binuen in u (Tolstoi)	1.00
Mijn gedenkschriften (Tolstoi, 2 d.)	4.50
De mensch en zijn plaats in de natuur	3.00
Waarom ziek zijn?	0.25
Anarchisme en Alg. Werkstaking	0.25
Wat te denken van een leven na dit Leven?	
Is de dood het einde?	0.25
Tegen de Kerk	0.10
Over de grondprincipen van het Christendom en Anarchie als tegenstelling	0.25
Algemeene Cathecismus der Rede of der Natuurlijke leer	0.30
Geschiedenis van het Socialisme door Domela Nieuwenhuis. per aflevering	0.25
Wederkeurig dienstbetoon door P. Kropotkiné twee deelen	5.30
Theologie en Wetenschap. Specht	2.00
Een vijf en twintig jarigen veldtocht tegen het kapitalisme in vier deelen per deel	2.65

Aan de Lezers van Leuven.

Degenen, welke "Recht door Zee", regelmatig willen ontvangen, kunnen zich wenden tot J. STROOT, Lepelstraat, 70, LEUVEN.

SNELPERSDRUKKERIJ

A. HENDRICKX
LANGE HAARGRACHT, 43
MECHELEN.

Het huis gelast zich met alle drukwerken
GOEDKOOPE en SPOEDIGE BEDIENING

Uitg. Fr. Verbelen, Neckerspoel, Mech.

Drukkerij Aug. Hendrickx,
Lange Haargracht, 43, Mechelen.